

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer izvenšedelje in praznike ter velja po pošti prejemati za avstro-ogrsko deželo za vse leto 25 K, za pol leta 13 K, za četrt leta 6 K 50 h, za en mesec 2 K 30 h. Za Ljubljano s pošiljanjem na dom za vse leto 24 K, za pol leta 12 K, za četrt leta 6 K, za en mesec 2 K. Kdor hodi sam po sebi, plača za vse leto 22 K, za pol leta 11 K, za četrt leta 5 K 50 h, za en mesec 1 K 90 h. — Za Nemčijo celo leto 27 K. Za vse druge dežele in Ameriko celo leto 30 K. — Na naročbo brez istodobne vpošiljateljve naročnine se ne ozira. — Za oznanila se plačuje od peterostopne petit-vrste po 14 h, če se oznanila tiska enkrat, po 12 h, če se tiska dvakrat in po 10 h, če se tiska, trikrat ali večkrat. — Dopisi naj se izvolijo frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je v Knafovih ulicah št. 5. — Upravištvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne stvari.

Uredništva telefon št. 34.

Posamezne številke po 10 h.

Upravištvu telefon št. 85.

Nemec kandidat v slovenskem volilnem okraju.

V ponedeljek smo zabeležili vest, da namerava v žužemberskem okraju kandidirati pri bodočih deželno-zbornskih volitvah nemški krščanski socialni profesor Obergföll.

Vest sama na sebi se je nam zdelala neverjetna, zato smo jo tudi zabeležili, ne da bi jo komentirali.

Toda, kakor se zdi, ta vest ni brez podlage.

Z druge strani smo namreč tudi dobili obvestilo, da se profesor Obergföll z vso resnostjo misli lotiti kandidature in da mu je pri tem zagotovljena najizdatnejša podpora nemške krščansko-socialne stranke.

Ker to novico pričbujejo tudi nemški listi in se glasilu klerikalne stranke ne zdi vredno, da bi jo demantiralo, kaže vse na to, da Obergföllova kandidatura ni povsem iz te izvitca.

In če stvar nekoliko globlje preudarimo, se nam ne bo zdelo tako neverjetna in nemogoča, kakor v prvem momentu, ko se je nam sporočila.

Pri kampanji za volilno reformo so imeli slovenski klerikalci najmočnejšo oporo v nemških krščanskih socialcih in baš z izdatno pomočjo teh se je dr. Šusteršič in njegovi družbi posrečilo doseči takšno sestavo in razdelitev državnozbornskih volilnih okrajev na Kranjskem, ki je bila po godu in okusu klerikalne stranke.

Ako bi Šusteršič ne imel na svoji strani nemških krščanskih socialcev, ki so vsled obstoječe »gemeinbürgerschaft« med nemškimi strankami imeli mogočen vpliv na ostale nemške neklerikalne poslance, bi se mu nikdar ne bilo posrečilo odvzeti kranjskim mestom in trgov tistega zastopstva, ki so ga imeli v starem parlamentu.

Da pa krščanski socialci, ki so mojstri v političnih kupcijah, tega niso storili zgolj radi lepih oči dr. Ivana Šusteršiča, je več nego gotovo.

Prav lahko je torej mogoče, da je bil med nemškimi krščanskimi socialci in našo klerikalno stranko že ob času borbe za volilno reformo sklenjen pakt, s katerim je dr. Šusteršič krščansko-socialnemu kandidatu profesorju Obergföllu obljubil za slučaj, da propade pri državnozbornskih volitvah v Kočevju, man-

dat za deželni zbor kot nekako odškodnino, da je Luegerjeva stranka tako izdatno podpirala slovenske klerikalce v borbi za razdelitev državnozbornskih volilnih okrajev na Kranjskem.

Ne verjamemo sicer, da bi si klerikalna stranka upala že takrat dati svojo sankcijo tej med Šusteršičem in krščanskimi klerikalci sklenjeni pogodbi, to pa verjamemo, da je Šusteršič v svoji omnipotenci skoval ta pakt na svojo pest.

Šlo se bo sedaj za to, kdo je v stranki močnejši — dr. Šusteršič sam ali tisti elementi, ki jim slovenstvo še ni prazna pena in ki še drže nekaj na svojo narodno čast.

Ni dvomiti, da bo Obergföllova kandidatura, ako se res resno misli nanjo, izzvala v klerikalni stranki sami ljut odpor, vendar pa smo prepričani, da bo ta odpor zlomljen v tistem trenutku, ko se vodstvo stranke kategorično izreče za to kandidaturo.

Zakaj priznati se mora, da so tisti elementi v klerikalni stranki, ki edini odločujejo pri volitvah, to so duhovniki, izborni disciplinirani in da store vse brezpogojno, kar se jim ukaže odzgoraj in naj bi to še tako nasprotovalo njihovem osebnemu prepričanju. Široke mase volilcev, s katerimi razpolagajo klerikalci, pa tu ne pridejo v poštev, ker so slepo orodje v rokah duhovništva in bi volili tudi škofovo metlo, ako bi jim to ukazali gospodje božji namestniki.

Če se torej vest o Obergföllovi kandidaturi uresniči, se nam bo zopet nudil sramoten prizor, kakor pred desetletji, da se bodo slovenski volilci pri volitvah gnali v boj za nemškega kandidata.

Mislili smo, da smo Slovenci že zdavna preboleli sramotne čase, ko so naš narod zastopali v zakonodajnih korporacijah razni Hohenwarti in Windischgraetzi, toda zdi se, da se ti časi zopet vračajo in to po zaslugi narodno brezpolnega kolodvaja klerikalne stranke.

V danih razmerah in pri razpoloženju, ki vlada sedaj v klerikalni stranki, je sicer vse mogoče, a vključ temu ne moremo docela verjeti, da bi se klerikalci tako sramotno hoteli prostituirati za nemško krščansko-socialno stranko in njenega protežerja.

Ako pa se vest o Obergföllu le uresniči, potem bo vsaj slovenska javnost vedela, koliko je dati na narodno zavednost in narodno delo klerikalne stranke.

Socialno-politični odsek.

Dunaj, 21. januarja. Polodsek socialno-političnega odbora je imel danes sejo, na kateri je razpravljal o predlogu glede otroškega dela. Sprejel je po kratki debati prvo točko predloga. Glede druge točke se agrarni člani odseka niso mogli zediniti; zato se je razprava o tej točki morala odgoditi, da se ti člani dogovorijo o enotnem postopanju v vprašanih, ki se tičejo poljedelskih delavcev. Prihodnja odsekova seja bo v četrtek. Na tej seji bodo agrarci sprožili več spreminjevalnih predlogov glede otroškega dela na kmetih.

Anketa o reformi srednjih šol.

Dunaj, 21. januarja. Danes se je pričela srednješolska anketa, ki jo je sklicalo naučno ministrstvo. Anketo je otvoril minister dr. Marchet, ki je v svojem govoru naglašal, da dosedaj obstoječi učni načrti sicer še niso zastareli, a da je vključ temu nujno potrebno, da se ustroj srednjih šol reformira in se ti zavodi modernizirajo v smislu dosedanjihkušenj in velikega napredka na znanstvenem polju. Poudarjal je važnost vprašanja o možnem prestopu absolutov realnih šol na vseučilišče ter omenil, da je vsekakor treba obdržati humanistiške gimnazije in modernizirajoče realke, a da je poleg teh treba ustvariti nov tip ali več gimnazij podobnih zavodov. Ako bi se ustvaril nov tip srednje šole, mora biti absolutom teh zavodov odprta pot na vseučilišče, četudi bi se v teh šolah ne poučevala grščina. Minister je končno tudi naznanil, da se učna uprava intenzivno bavi z vprašanjem o znanstveno in pedagoško poglubljeni vzgoji srednješolskega učiteljstva.

Revizija poslovnika na Ogrskem.

Budimpešta, 21. januarja. Danes popoldne je sklical ministrski predsednik dr. Wekerle zastopnike vseh strank na konferenco glede revizije poslovnika. Konferenca sta se udeležila tudi ministra Kossuth in grof Andrassy. Člani neodvisne stranke so izjavili, da so samo za tako revizijo poslovnika, ki bi bila veljavna samo za volilno reformo, za proračun in za predloge o notranjih reformah. Za slučaj, da se to sprejme, zahtevajo, da se zaeno z volilno reformo predloži tudi zakonski načrt o reviziji poslovnika. H-

vaški poslanci so iz Zagreba brzojavili Justhu, da se konference ne udeležijo in da bodo proti reviziji poslovnika uvedli energično akcijo v parlamentu. Baron Banffy se je zavzemal za takšno revizijo poslovnika, ki bi onemogočevala tehnično obstrukcijo, zato se je izrekel proti vladnemu načrtu. Minister Andrassy je zagovarjal svoj načrt in naglašal tudi potrebo, da se poslovnik revidira tako, da bo izključena vsaka tehnična obstrukcija. Za takšno revizijo pa sedaj še ni ugoden čas. Konferenca je trajala do osmih zvečer. Med konferenco je prišlo do burnih prizorov, ker je disident Parkashazy imenoval konferenco — komedijo. Razburjenost se je šele poglobila, ko je imenovani poslanec prekal svoje besede.

Trgovinska pogajanja s Srbijo.

Dunaj, 21. januarja. V ministrstvu zunanjih del so se danes popoldne sestali avstrijski in ogrski delegati, ki vodijo trgovinska pogajanja s Srbijo, da se posvetujejo o novih predlogih srbskih delegatov. Pogajanja so že v toliko dozorela, da se je nadejati, da pride v kratkem do definitivnega sklepa trgovinske pogodbe med Avstro-Ogrsko in Srbijo.

Nemški parlament.

Berolin, 21. januarja. Državni zbor je razpravljal o spremembi zakona o brzojavah in telefonih; zakonski načrt se je izročil posebnemu odseku. Nato je zbornica vzela v razpravo zakonski načrt o spremembi nekaterih točk, ki se tičejo razžaljenja veličanstva. Socialni demokratje so predlagali, naj se zakon o razžaljenju veličanstva sploh razveljavi. S tem predlogom so propadli, ker je zbornica sprejela vladni predlog. Socialni demokratje so vložili predlog o spremembi volilnega reda za deželne zbornice nemških zveznih držav.

Francoski senat.

Pariz, 21. januarja. Senat je imel danes sejo, na kateri je izvolil odbor, ki ima preiskati postopanje pri likvidaciji kongregacijskega premoženja. V ta odbor so izvoljene same v vsakem oziru intaktne osebnosti, ki jamčijo, da se bo preiskava vršila strogo in nepristransko.

Vesti z Goriškega.

Napovedanega shoda slovenskega učiteljstva v č-

tertek, 23. t. m. ne bo. Odpade radi nepričakovano nastalih ovir.

Agrarna stranka namerava definitivno postaviti svoje kandidate 23. t. m. Klerikalna kakor napredna stranka čakata te definitivne proglastitve. Potem odmerita svoje korake.

S shoda v Dutovljah na Krasu se je vrnil dr. Franko jako nevoljen, ker so ga pošteno oštevali ter je moral požreti marsikol o grenko. V Dutovljah se je pokazalo, da si hoče ljudstvo z vso močjo pomagati, da se otrese klerikalnega jarma. Shod je bil velik, obilo ljudi. Vsi razsodni možje stojijo na stališču, da treba skupnega nastopa proti skupnemu nasprotniku, to je klerikalizmu. Vse bi bilo prav in dobro, samo če bi ne bilo Franka na čelu te stranke. Sicer je le »potrebno zlo«, ali s tem zlo je tu nevarnost, da poskusi znova ob kakem njemu primerem trenotku zapeljati kmete v klerikalni tabor. Na shodu 2. t. m. so preprečili učiteljski uskok pod farovski komando. Morda poišče prihodnjič Franko priliko, ko bi ne mogli preprečiti take nove njegove nakane.

Ljudstvo že spoznava Franka in njegovega Mermolja. Po shodu v Dutovljah je bila soglasna sodba, da »agrarni« voditelji nastopajo prav demagoško. Zato ni nikakega zaupanja v te ljudi, ki morejo dobro zrno le skvariti. — Največji demagogi so klerikalci, ki se držijo reka, da svet hoče biti sleparjen, naj se ga torej slepari; ali hočejo iti za temi tudi »agrarni« praviki?

Klerikalni kolovodje mirujejo. Čisto lepo tihi so, kajti sedaj delajo za nje sveti misijoni. Po vseh občinah, kjer ni gotova zmaga klerikalcev, so in bodo še misijoni. Zloraba vere in cerkve v politične namene je v polnem cvetju. Zdej delajo posvečeni možje, potem pritisnejo na neposvečeni. Rezultat! —

Po naših trgih se živo razpravlja o kandidaturi. Kakor čujemo, bo soglasje v kratkem doseženo.

Koga mislijo še kandidirati klerikalci? Čuje se, da nameravajo klerikalci kandidirati tudi slavnega dr. Dermastio, odvetniškega koncipienta pri dr. Pavletiču v Gorici. Svojemu šefu je dober par v strupeni zagrizenosti. Na prvem shodu misli govoriti o advokatih, ki imajo okoli prstov ovite laži, kakor je govoril lani pri Rebku.

Na laški strani v goriški deželi je še vse tiho glede kandidatur. Klerikalci švigajo senter-

LISTEK.

Nočni čuvaj.

(Konec.)

»Ej, ne boj se zanj. Kmalu pride, ne uide ti! Polnočna ura se tudi bliža in tedaj ga spravim domov jaz...«

»Ne, ne; dobiti ga moram sama, da mu dam, kar je zaslužil...«

»Veliko sreče...«

In odšla je naprej, njegova nekdanja ljubezen... Tudi on je že stopal naprej... »Dolgočasno je,« si je rekel, da sam ni vedel čemu... Morda se mu po tolikih letih še niso prav ohladili srčni čuti do te ženske? Morda... Morda je zahrepenel prav sedaj po njej? Segel je z roko v notranji žep suknje in izvlekel iz nje steklenico, katero je nagnil k ustom... Dolgo je vlek in slednjič odstavil... »Slaba je ta pijača in dobra, kakor se vzame... Malo greje, toda človek je zaspan po njej... Še malo bo dobro, malo se mora še potegniti... In zopet je pil, da ni več mnogo ostalo v steklenici... Tedaj pa se je začelo svetlikati... Tam nad daljnjo goro se je pordečilo in videl se je okrogel pas, velik in določno zarezan... Vedno leze više velika nočna svetilka, ali tudi vedno manjša je... Kot bi

se jej mudilo nekam, hitela je na nebo, trošče na zemljo rumenkasto svetlobo... Zvezde so potemnele in izpremenile svojo barvo... Zraven Franceta pa je zrasla dolga senca, začenjajoča se ob njegovih nogah in držeča tja daleč čez cesto... Nebroj gostih in močnih senj je pohitelo po ravnini... Ura v zvoniku je udarjala počasi in leno dvanaest... France se je spomnil svoje dolžnosti... obiskati je moral vseh dvanaest gostilnic, ki so bile v vasi... Mnogo jih je bilo že zaprtih in molčale so kot znamenja dnevnega življenja, tiho sredi noči... Tu je še luč; glasni kliči spričujejo, da so še pozni gostje v sobi... Kdo bi se temu čudil, saj je danes nedelja, dan, ki je odmerjen za počivanje... Zakaj bi ne bil vesel človek vsak sedmi dan? France je vstopil v sobo in pogledal po gostih; dim se mu je zakadil nasproti, da so ga zasklele oči... Tam ob zadnji mizi v kotu pripravale so se tri osebe, katerih ni poznal... Vino se je cedilo raz mizo... Mirno se je postavil France prav ob zaprta vrata in izpregovoril z resnim in nizkim glasom: »Dvanaest je ura; čas je da zaprete!...« Hotel je oditi kot že stokrat poprej, toda danes ga vabijo gostje, naj prisede za trenotek k njim...

»Pij, France, malo se ogrej ob kapljici,« je klical znani pijanček.

»Ne hodi takoj od hiše, da ne bo nesreče,« so oglašali drugi...

»Zaprli bodo gostilno in jaz imam službo zunaj...«

Branil se je povabilu, a vendar je šel proti mizi... Spoznal je v tretji osebi ob tej mizi župana... Hotel je takoj oditi, a župan mu reče: »Ostani tu, France... Danes gostilničar še ne bo zapiral gostilne, ker tu pije župan...; jaz sem dal to postavilo, da se zapirajo gostilne ob 12. uri, a jo tudi lahko prekličem, kadar se meni ljubi...« Ob zadnjih besedah je vpil in tolkel pijano ob mizo... »France, le pij na moje stroške in zunaj se tudi ne užge ta čas...« France uboga in pije vesel z njimi, saj je tako velel njegov gospod... Molčal je; saj si skoro ni upal govoriti, ker je bil v taki družbi... Večje besedo pa je imel župan... Njegova sopivca sta že napol zasopala, a on je še vedno govoril... »Saj je poslušal France...« »Ni lahko županovati med takimi ljudmi kot ste tukaj... Ko bi vi vedeli, kaj se pravi župan biti in jaz sem sedaj že devet let... Vedno sklicevati odbor-nike, raztresene na vse vetrove, dobro jih plačevati ob sejah...« »Kje pa naj dobim denar?... Težko je gospodariti...« Vse to je govoril že na pol v spanju... Glava se mu je nagnila ob mizo in nastala je grobna tišina... France pa je pil, dokler ni

bilo prazno in ko je videl, da vsi spe, je odšel; pozabil pa si ni dati napolniti steklenice prav do roba...

Luna je bila že visoko na nebu, ko jo je pripil France na ulico... Zamudil se je dolgo in glava mu je lezla navzdol... Korakal je molče dalje, le tuintam mu uide kaka beseda... Čutil je žejo in piti je moral, saj se mu je dozdevala danes pijača dobra kot že dolgo ne... Pil je vedno rad, ali mnogokrat brez prave slasti... Danes pa se mu je vse smejalo: vino, — žganje... Skoro se mu je medlo v glavi, preveč je pil, ali žejo je še vedno čutil... Tu je zopet gostilna, a je zaprta... Pristopi k vratom in se nasloni na nje... »Juri, odpi, da boš povedal, kako si tolkel litre in manjše posode, ker so bile premajhne...?« Imaš še tako majhno mero...? To je bila njegova prva misel, ki jo je izrazil glasneje kot navadno: skoro je vpil... Prihajali so mu prav živo pred oči spomini, kako je nekdaj videl tega kremlja pobijati steklenice, ker so bile premajhne. Nasmehnil se je in takoj rekel: »Oj, le spi, Juri, in dobodi večjo posodo...« Šel je dalje v smeri svoje sence... »Oj, tale hiša, kako mi je znana, še bolj pa tole okno...« Nevarno je tukaj hoditi... to okno požira žive ljudi... Glej, tudi sedaj se neko plazi ven... Šepet se razločno čuje... okno ropče... Že je zunaj

... Ej, to dekle, tu notri, to je pravi magnet: vso doto si hoče zapraviti v mladosti... Meni ni neznano nič ponoči; vse vem... vse tajnosti v vasi so mi znane... Kaj pa to? Izpodtaknil sem se ob kamen... Kmalu bi bil padel... Preveč se pil... Utrujen sem zelo; najbolje bi bilo, če bi si malo odpočil... Proti domu se napotim... Težko je premikal noge zibaje se semintja; glava mu je bila težka in trudna... Kot bi se usedla nanj neka tajna in močna sila in ga tiščala k tlom, ga porivala sedaj na levo, sedaj na desno... Obdal ga je čut, ki prihiči k človeku, ko leži v postelji in čaka sladkega spanca... Ura je naznanjala dve popoldni prav tako zaspano in leno kot je bil France sam... »Glej, še sedaj nima miru mlada kri... Tam ob oknu stoji zopet temna postava... Na okno trka... Razločno čuje, ko govori visoka in sloka postava ob zidu... »Dober večer, — bog ti daj tako hčer — da bi znala brat' in pisat' — in vsakemu odgovor dat'... Ga boš ti kaj dala? Se boš oglašila?...« France se ogne hiši, da ne bi motil vzvišene nagovora... »Ta, ki tam kliče je neumen, jaz pa pijan... Ej, France, več kaj lahko napraviš? Ti si junak v tej zakleti dolini...; tebe pričakuje vse, da jih rešiš iz večnega spanja... Prisloni rog na ustnice in zatrobi glasno in grobovi se bodo od-

tja, sicer pa molčijo, ker tudi po cerkvah v Furlaniji pripravljajo katoliškim poslancem pot — misijonarji. Laški liberalci so tudi tihi, pa v strahu pred klerikalci, ki bi jim radi odjedli vse mandate.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 22. januarja.

— **Osebnost.** Evangeljski župnik in senior V. A. Schmidt v Gorici je bil od c. kr. evangeljske teološke fakultete na Dunaju promoviran licencijatom teologije, in to radi zgodovinskih, arhivnih in virovnih študij za zgodovino reformacije v Avstriji. G. Schmidt se peča temeljito z reformacijsko dobo po kranjski in gorški deželi.

— **Za laž in zavajanje** hoče še imeti »Slovenec« nagrado. Za ta nedosežene metje »Slovenčevih« urednikov, ki bi bil res vreden, da se ga premira in patentira, pa mi nismo razpisali nagrade, marveč za dokaz, da smo mi res kdaj in v kateremkoli članku »pozivali uradnike, delavce in kmete, naj snujejo konsumna društva«. »Slovenec« tega dokaza ni doprinesel iz enostavnega razloga, ker ga ni mogel doprinesiti, pač pa je iztrgal iz našega članka »Snujmo zadruge« par stavkov, jih postavil drug poleg drugega, jim podtaknil gotovo tendenco ter jih kričati: Tukaj imate dokaz in sedaj sem z razpisano nagrado. Vemo, da se škofovim kulijem silno ede slane po bogati nagradi, zato tudi razumemo, da so v tem hrepenenju po sladkem grozdu postali že tako perpleksni, da skušajo že sami sebi sugerirati mnenje, ne le da se jim je dokaz posrečil, nego celo, da imajo razpisano nagrado že v rokah. Reče, res se nam smilijo. Še glave se jim bodo zmešale, saj že ves teden ne vemo drugega pisati, kakor o preklicanih onih konsumnih in o razpisani nagradi. Čemu neki pretakajo toliko črnih papirjev, da bi dokazali svojo trditev o konsumih, ko bi bilo vendar najenostavnejše, da ponatisnejo od kraja do konca ves naš dotični članek »Snujmo zadruge«! Toda članka v celoti si ne upajo priobčiti, ker bi se iz njega celo »Slovenčev« »brave« ad oculos prebricali, da ni večjih in podležih lažnikov pod solcem, kakor so gospodje okrog »Slovenca«. Zato pa le po tihem bodite o zapadli nagradi. Če pa hočete že na vsak način imeti kakšno nagrado, potem si vzemite premijo na laganje in zavajanje, v katerem ste nedosežni mojstri, kar kaže v najjasnejši luči baš slučaj s konsumi!

— **Molče!** Glede pisca o »Seksualnem vprašanju« smo pozvali »Slovenca«, naj nam pove, kdaj in kako se je razvil pisatelj dotične razprave iz nevednega laika v uglednega strokovnjaka. Škofovo glasilo na ta poziv molči in si ne upa niti črhnuti. Je tudi dobro! Bomo pa mi govorili. Pisma iz Gorice in Trsta bodo povedala več kakor debele knjige. Priobčili pa bomo samo odlomke iz pisem, ker v celoti ne moremo z njimi postreči čitateljem, saj mora najbolj zakrknega grešnika obliči redica sramu, če čita perverzno erotične izbruhe v omenjenih pismih. Kaj ne, gospod strokovnjak?

— **V celjski okolici** so sestavo volilnega imenika za deželnozborsko volitev poverili subjektivni okoliščine občine, Preskerju, zagriznemu klerikaleu. Ta Presker je kot bivši

občinski tajnik v Teharjih s svojo trmo največ pripomogel, da je prešla teharska občina v nemčurske roke. Seveda se je vse zanašalo, da se stavi Presker volilni imenik pošteno in vestno, a zdaj se je, žal prepozno, izkazalo, da to zaupanje ni bilo na pravem mestu. Mnogo volilcev-davkoplačevalcev, trdnih, zanesljivih mož, ki bi pa seveda ne volili klerikalnega kandidata, teh ni vpisanih v volilni imenik, pač pa so vpisani taki, ki so že — umrli. Presker hodi po celjski okolici mrliča ogledavati, pa je vendar te mrliča med volilce. Zakaj — to je pač lahko uganiti. Ali spada tak človek še v kak urad?

— **Poreški škof Flapp tožen v Rim.** Puljski »Omniabus« prinaša iz najverodostojnejšega vira, da sta puljski prošt Zanetto in rovinjski župnik Rocco tožila poreškega škofa Flappa v Rim papežu radi njegovega nekrščanskega delovanja. Tej vesti je dodal »Omniabus« obširen komentar, v katerem osvetljuje 25letno prakso škofa Flappa in pravi, da je zadnji čas, da gre Flapp v pokoj in da se hrvaški narod v puljsko-poreški škofiji nekoliko oddahne.

— **Imenovanja pri c. kr. državnih železnici.** S 1. t. m. je imenovalo ravnateljstvo c. kr. državnih železnic v Trstu asistentom: g. postajnega ekspedienta Edgaria Antosiewicza, postajnačelnika v Rovinju, in g. uradniškega aspiranta: Leopolda Ruarda na Bledu, Alojzija Groselja v Lescah, Ernesta Gradischerja v Spletu in Rudolfa Homaa v Pulju.

— **Iz agrarne službe.** Višjemu okrajnemu komisarju Fr. Schitniku se je poverilo vodstvo okrajnega glavarstva v Postojni; na njegovo mesto pa pride kot lokalni komisar za agrarne operacije s sedežem v Ljubljani okrajni komisar Friderik Sima. Okrajni komisar dr. Vrtičnik bo intermistično opravljal posle lokalnega komisarja, dokler ne pride Sima na svoje mesto.

— **Iz gledališke pisarne.** V petek (par) uprizoré se prvič v sezoni »Zvonovi korneviljski«, komična opera v treh dejanjih, spisal Clairville in Gabet, poslovenil Oton Zupančič, uglašbil Robert Planquette.

— **Slovensko gledališče.** Meškova dramatska slika »Na smrt obsojeni« je bila že lani na repertoirju slovenskega gledališča in tik pred njeno namervano uprizoritvijo jo je cenzura zabranila in tako je letos prišla na gledališke deske. Igra temelji na lepi ideji in bi se sploh dalo iz milenja koroške narodne borbe napisati delo, ki bi bilo zares vstanu vžigati srea in napolniti z ljubeznijo do zatiranih bratov. Meško tega ni storil, napisal je samo 3 dramske slike, o katerih pa se ne da trditi, da bi poveljevale narodno borbo, narodne ideale. Efektne je samo prva, dočim sta ostali dve povsem šablonski. In čemu je naslov igri »Na smrt obsojeni«? Premišljevali smo, a nismo mogli uganiti tega. Dejanja v igri je malo, dramskih zapletkov skoro nič, karakterizacija slaba, skratka delo, ki se mu pozna, da je poteklo sicer velenadarjenemu novelistu kot dramski prvenec izpod peresa pod prvim vtiskom zadnjih državnozborskih volitev. Zato se igra kot taka ne sme presojevati s strogo umetniškega stališča, marveč se mora uvaževati, da se je rodila samo pod

pirali... To bi bila zabava... Vse bi bilo prestrašeno, jaz pa bi se smejal... Pozneje pa bi mi bili tudi vaščani hvaležni, ker bi ne bilo ognja... »Že je nastavljen rog na usta...« Samo pihni mi je še potreba in bil bi začetek igre... Toda prezasan sem... bolje je malo počiti... Saj jih straži mnogo pod okni... tedaj sem odveč. Koliko se stori v eni sami noči... človek bi ne veroval... Od daleč se vidi ta vas kot zapuščen selišče, a tu v najtemnejši noči je polno življenja... Spati moram, moram... Samo za trenutek se vlečem, da se mi umaknejo te megle raz oči... Ne morem dalje; tu v ta vrt grem in si malo oddahnem...«

Obstal je sredi vrta ob cesti in gledal zaspano okrog... pripoguil se je in položil na tla... Mrzlo je bilo in nehoté se je stresel, ko se je dotaknil zemlje... Tedaj pa je potegnil rahel vetrič, da so se vejice dreves nemirno zazibale kot bi se vzbudile za trenutek iz mučnih sanj... Le pri taji in boječ sum zelenih peres jim je odgovarjal zaspano na kratko in bilo je tiho... Francetu pa se je dozdevalo, da sliši mekne glasove, ki ga božajo na uho... »Samo spati ne!« Toda oči mu ležejo vedno svojeglavneje skupaj... »Glava me boli in v prsih me tišči... Kako neumno je tako piti; to je bilo zadnjikrat...« Ali France se ni spomnil, kolikrat si je že obljubil ta »zadnjikrat...«, kateri se je vedno ponavljal... Ali sedaj ga ne boli glava več; vse mu je odleglo: kot da bi odvalil raz sebe

mogočno skalo, ki ga je tiščala k tlom... Tako lahko mu je kot že d. l. go ne... Poskočil bi bil visoko, saj se je čutil povsem zdravega in tudi hodil bi lahko svojo pot... Bil je že v svoji hiši, a ne sam... Zraven njega se je vrtela mlada žena, s katero je prinesel razen blagoslova tudi nekaj svetlih kronic v svojo hišo. Kaka sreča ga je nenadno doletela... Sam sebi bi ne veroval, ko ne bi videl pred seboj svoje Malke... katero je ljubil tam v mladosti... In sedaj je mlad... Saj se mu je samo sanjalo, da je nočni čuvaj, da je že star, da je njegova sreča — drugega... »Kako dolge sanje sem sanjal... in človek že žaluje v sanjah...« Nasmehnil se je... »In sedaj županujem jaz... O sanje, kako neresnične ste; napravile ste me nočnega čuvaja... Glejte me, kako hodim po vasi...; visoka oseba sem...« Glej! Njegova lihsa gori...; kako se plamen širi; vse gine pod njegovo močjo... Vse je že v plamenu in on sam si ne more pomagati... Tam leži v svojem vrtu... Vse bo pogorelo; vse do tal... Tudi Malka bo pogorela; ne morejo jo rešiti... Koliko je tam ljudi; vse kriči, vpije in nosi vodo... Gost dim je ovil vse...; vse je pogorelo do tal... Poskuša vstavi, a ne more... Še dolg plamen do neba segajoč in njegovega posestva ni nikjer... Zbudil se je...; bil je že popoln dan... Ljudje so že hodili po svojih opravkih mimo njega po cesti in niso se brigali zanj...«

neodoljivim dojmom silne borbe, ki so jo vodili koroški Slovenci lani pri državnozborskih volitvah. Pisatelj nam ni hotel podati dovršenega umotvora, o tem smo prepričani, zato tudi ni smeti jemati v roko prestežnega merila. Igra sama je delu občinstva ugajala, ker se v njej mestoma krepko naglašala nacionalna ideja, sicer pa ni napravila tistega vtiska, kakor se je pričakovalo. Igralo se je vobče dobro. Kar se pa tiče uprizoritve gre spretni režiji g. Dragutinioviča velika hvala; tudi svojega Gelba je dobro pogodil in predstavljal s tako vervo, da smo bili z njim zadovoljni. Ostale igralske moči so briljirale, v kolikor so jim dopuščale vloge. Ga. Kreisova je bila kot Kristina takor dobra kakor po navadi: pristno kmetiško dekle, z vsemi kretnjami, z vso psiho naše ženske, z vsemi vrlinami, ki jo dičijo kot odlično naturalistno igralko. To cenimo tembolj, ker je prevzela svoj vlogi kratko pred predstavo mesto gospe Borštnikove, ki je morala nenadoma v Zagreb. Od vseh nedostatkov, ki bi se jih bili mogli nadejati, ji je ostalo zgolj malce tujeje akcenta. Vrlo je podal g. Nučič Ivana Seljana, brez pretiranosti, z bogatimi niansami v ljubavni sceni, z navdušeno izrazitostjo v kasnejših. G. Danilo je bil virtuozen kot kočar Seljan, ga. Danilova istokot dobra in uspela v tragični vlogi Seljanke. O svojem odličnem talentu je svedočil g. Molek, ki je igral kmeta Zabernika. Tudi g. Toplaka smo imeli priliko gledati v večji vlogi; pokazal se je kot velenadarjena in sigurna moč, silna v podajanju karakterjev in vredna večjih in obsežnejših prilik, da se pokaže občinstvu in da si s pogostejšo igro pridobi tisto gladko rabo slovensčine, ki je njegov edini morebitni pomanjkljaj. Zlasti prijetno je bilo gledati v zadnjem činu rafinirano treznost, s katero je dajal zapitega Peveca. Ostali, pred vsemi gospa Ronovska in gg. Bukšek, Povhe, Križaj, Vaverka i. dr., so se istokot uspešno potrudili, da vstreljejo občinstvu. Igrali so se »Na smrt obsojeni« pred razprodano hišo.

— **Tridesetletnica svojega učiteljevanja** bodo obhajali letos nastopni gospodje absolutneje c. kr. učiteljskega v Ljubljani iz leta 1878: Gradisnik Armin, nadučitelj v Celju; Höger Avgust, učitelj v nemškem Gradcu; Josin Teodor, učitelj na Dunaju; Kos Mih., šolski voditelj na Homcu (Gorenjsko); Lokar Ivan, nadučitelj v Dobilah na Dolenskem; Maier Anton, c. kr. vadiški učitelj v Ljubljani; Podkrajšek Henrik, c. kr. strokovni učitelj na obrtni šoli v Ljubljani; Pretnar Jakob, učitelj v Ljubljani; Repič Peter, nadučitelj v Ucu na Notranjskem; Šorn Franjo, nadučitelj pri Sv. Lovrencu na Dravskem polju in Trost Franjo, učitelj v Ljubljani. — Od leta 1903, ko so absolutneje ljubljanskega učiteljskega z l. 1878. slavili svojo petindvajsetletnico, umrl je g. Černe Jernej, bivši nadučitelj v Smartnem pri Litiji, a radi bolehnosti je šel v pokoj g. Krener Bogomir, bivši učitelj v Škofji Loki.

— **»Svobodna Misel«**, glasilo slovenske sekcije »Svobodne Misli«, je stopila v drugo leto svojega izhajanja. Pravkar je izšla 1. številka drugega letnika z vsebinami vsebinsko. Med drugim čitamo v tej številki razpravo »O vplivu križa na vzgojo otrok«, ki jo je državno pravdnstvo zaplenilo, a je bila imunizirana vsled interpelacije posl. Modračka in tovaršev na pravosodnega ministra v parlamentu. Na prvem mestu je vizija »Anathema sit!«, ki jo je spenil A. Askerc. Doslej je »Svobodna Misel« izhajala 10krat na leto, od slej bo izhajala vsak mesec. Z ozirom nato se je zvišala tudi naročnina od 2 K na 2 K 50 vint. Priporočamo naprednemu občinstvu »Svobodno Misel«, da jo podpira s številnimi naročniki. Naročnina se pošilja na uredništvo »Svobodne Misli«, Praga-Vinogradi.

— **I. slovensko društvo perotinarjev in rejcev vseh malih domačih živali v Trzinu**, sklicuje svoj drugi redni občni zbor na nedeljo, dne 26. januarja 1908 v gostilno »Sluga« v Trzinu, točno ob 2. uri popoldne. Na dnevnem redu tega zborovanja so med drugim volitve in sprememba pravil. Po I. vseslovenskem shodu v Ljubljani z dne 27. oktobra 1907. je postalo zanimanje za naše društvo vedno večje, ter se izražala večstranska želja, da se društvo stalno premesti v Ljubljano, ker bi se tam zamoglo društvo v vsakem oziru bolje razviti ter delovati v širšem delokrogu. Ker je ta misel dalekosežnega in velevažnega pomena, upoštevalo je vodstvo to pri sestavi dnevnega reda ter pod šestto točko vstavilo »Spremembo pravil«, kar je neobhodno potrebno, ako se društvo preseli v Ljubljano. Pri tej točki se bode razpravljalo tudi o potrebnosti te preselitve, ter je vsled tega nujno

potrebno, da se te občne seje, v kateri se bode odločila nadaljna usoda društva, udeležijo po možnosti vsi društveni člani. Ne ustrašite se daljše poti, ali morebiti slabega vremena in malih potnih stroškov, ampak pridite vsi, katerim je resnično ležeče na razvoju in napredku društva, da se složno pogovorimo o tem velevažnem koraku, katerega nameravamo storiti. Na nogetorej — dne 26. t. m. v Trzinu, kjer se bo odločil nadaljni razvoj in blager velpomembnega društva. Društveno vodstvo bo pri tej priliki rado šlo vsakemu posetniku tega zbora na roke glede vožnje, obeda itd., ter prosi, da se mu izrazijo tozadevne želje do 23. januarja 1908, da zámore vse potrebne korake pravočasno izvesti.

— **Občni zbor dijaškega podpornega društva »Radogoj«** bo dne 15. svečana ob 6. pop. v mestni posvetovalnici in ne že ta petek, kakor je bilo včeraj oglašeno v notici ter v inseratu. Odbor.

— **I. društvo hišnih posestnikov v Ljubljani** ima letošnji občni zbor v petek, 24. prosinca ob 8. zvečer v hotelu »Union«. Člane opozarjamo, da se mnogoštevilno tega za hišne posestnike jako važnega zborovanja udeležijo.

— **»Politično, gospodarsko in izobraževalno društvo za Vodiški okraj«** priredi na dan 8. svečana »Kmečki ples« v gostilniških prostorih g. I. Pavška na Martinovi cesti št. 36. Društveni odbor je naročil pristno domačo godbo iz Smartna pod Šmarno goro. Ples bodo posetili v narodnih nošah bratje Hrvatje, torej naj ne ostanejo doma naše brhke Slovenke, seveda pridejo naj v narodnih nošah. Za podzob bo tudi vsestransko skrbjeno. Opozoriti moramo na pristni kmečki golaš, domačo kračo in tudi ribniški žganico bodo na razpolago. Kdor ima lahke noge in drži kaj na dobro pipo in papo, naj ta dan ne ostane doma.

— **Pevsko društvo »Slovan«**. S posebnim veseljem opozarjamo, kako sistematično se organizuje naše trnovsko in krakovsko predmestje. Pred dobrim četrtletjem ni še bilo nobenega socijalnega življenja, a danes delujejo že na polju socijalne izobrazbe vsi sloji. Neprisiljeno, iz naravne potrebe nastajajo društva, ki imajo za smoter narodno prosveto. Tako je prav iz potrebe nastalo pevsko društvo »Slovan«. Šhajal se je zbor mladih fantov trnovskih, ki so večkrat peli in spoznali, da je za ubrano petje treba šole, naobrazbe. Opekarska cesta ali Gmajna, je daleč na periferiji Ljubljane, tu živi kmetovalec, rokodelce, delavce, ki je v vsakdanjem življenju in gibanju ločen od mestnega središča. In če hočemo kaj doseči in povzdigniti socijalno življenje v Trnovem, moramo imeti doma svoja narodna in prosvetna ognjišča. Veseli nas, da je mladi pevski zbor izbral društvo ime »Slovan«, da s tem zasvedoči svoje mišljenje in široko obzorje v rokodelskih stanojih. Tako društvo je res prosvetno društvo in je vredno naše simpatije in podpore.

— **Reorganizacija obrtne nadaljevalne šole v Ljubljani.** Naučno ministrstvo je dovolilo, da se obrtni pripravljali (nadaljevalni) tečaj na treh mestnih deških ljudskih šolah priklipo na splošno obrtno nadaljevalno šolo, združeno z realno v Ljubljani. Dovolilo je nadalje, da se dva paralelna oddelka v I. nadaljevalnem razredu provizorično aktivirata, dva paralelna oddelka pripravljanih tečajev na imenovanem zavodu se pa opustita. Končno se število tedenskih učnih ur pomnoži za dve.

— **Državna subvencija.** Društvo »Šolski kuratorij« je dobilo za vzdrževanje ženskega učiteljskega v Ljubljani z nemškim učnim jezikom 2000 kron državne podpore.

— **Apel na usmiljena srca!** V Spodnji Šiški živi v največji revščini vdova Marija Pirnat. Devet nepreiskrbljenih otrok ima, od katerih ima najmanjši samo eno leto. Moč, skrajno priden človek, ji je umrl pred šestimi meseci. Delal je dve leti pri stavbinski družbi, preje pa 16 let pri baronu Lichtenbergu v abloški graščini pri Loki pri Mengšu. Predvsem sta ta dva gospodarja moralno zavezana dati kako podporo stradalajoči rodbini svojega bivšega zvestega delavca, apeliramo pa poleg njiju na vsa dobra srca, naj pomorejo Pirnatovim iz revščine! Naj se usmili ubogih otročičev, ki prezebejo z bolno materjo vred. Naslov: Marija Pirnat v Spod. Šiški, Sv. Jerneja cesta št. 42. Kdor hitro da, dvakrat da!

— **Narodna štalnica v Novem mestu** naznanja, da se vrši, ker je odstopil ves odbor s predsednikom vred, dne 1. svečana ob 8. zvečer izreden občni zbor v svrhu izvolitve novega predsednika in odbora. Po običnem zboru se vrši licitacija časopisov radi podnaročbe.

— **Občinski odbor v Kostanjevici** je imenoval v osrednji odbor za zgradbo železniške proge Brežice-Kostanjevica-Novo mesto gg. Lavo-

slava Bučarja, župana in posestnika in Alojzija Gatscha, trgovca in posestnika v Kostanjevici.

— **Iz Krtine** se nam piše: Nekdaj tako živahna občina Krtina, ki je na primer pri zadnjih državnozborskih volitvah bila ena prvih v kamniškem okraju, ki je dobil narodno napredni kandidat skoro večino glasov, je popolnoma zaspala. Može, ki so dosedaj vodili boj proti klerikalcem, so vržli kakor vse kaže, puško v koruzo. Ne imeli bi nič proti temu, ako bi bil vsak boj že naprej brezuspešen. Ali pomisliti je, da je treba ganiti le z mazincem, in občina pride popolnoma v napredne roke. In ravno je med naprednjaki so možje, ki so sposobni voditi občino in delati v nje prid. Gre se namreč za občinske volitve, ki se imajo vršiti v začetku februarja. Dočim se klerikalci pridno gibljejo in po svojih beznicah postavljajo kandidata, se med naprednjaki nihče ne gane. A ne samo, da nihče ne dela, obnašajo se naravnost škandalozno. Če ga človek vpraša, kako kaj misli o bodočih volitvah, malomarno odgovori, da ga to prav nič ne briga, naj bo v odboru, kdor hoče. A to je čisto napačno stališče. Prvič je dolžnost vsakega, da dela na to, da v dijo občino močje, ki so v to sposobni, ne pa da bi prišli v odbor ljudje, katerim je bila celo življenje glavna skrb, če imajo v nebesih krčme. Ali naj taki odločujejo v občini? Naprednjaki, kje ste?! Ali se ne boste sramovali, ako vas bo kdo vprašal, kako so občinske volitve izpadle, imenovati takega občinskega zastopnika? Ali si boste upali še enkrat ziniti, da je Krtina napredna, ne da bi zardeli in sramu oči povsili? Proč z osebnostmi! Združite se v krepko falango, kakor ste se že večkrat, in ni je sile, ki bi vas premagala. To se mora pa hitro zgoditi, ker v kratkem napoči čas, ko bo vsako kesanje brezuspešno.

— **Pletarska razstava v Radovljici.** V soglasju z ravnateljstvom c. kr. centrale za vzorno pletarstvo na Dunaju, priredi vodstvo c. kr. pletarske šole v Radovljici na Gorenjskem v letošnji poletni sezoni razstavo pletarskih izdelkov. Razstava se bode vršila v razsežnih prostorih poučnega poslopja pletarne, ki bodo v te namene najokusneje prirejene. Namen pletarske razstave je predvsem zbuditi v deželi zanimanje za pletarsko umetnost in dvigniti ugled pletarstva na višjo stopnjo. Vodstvo c. kr. pletarne v Radovljici si je koj iz početka stavilo nalogo, buditi med občinstvom misel za moderno vzorno pletarstvo. Zaradi tega je, vzporedno s poukom v pletarstvu pričelo tudi z izdelovanjem dovršenih umetniških izdelkov in je bilo v pletarni izvršenih že večje število krasnih komadov. Zaporodno prihajajo v pletarno naročila, ki se izvršujejo v splošno zadovoljnost naročnikov. Salonska in vrtna oprava, otroške garniture, vozički za otroke najmodernejših oblik, mize za cvetlice, cvetlični koški, vsakovrstni stenski nakit in druge stvari za salon in buduar; nadalje izdelki za domačo in obrtno porabo, kakor n. pr. posebno krasni jerbasi za svatbe in veliki noč, ročne košare, košare za kruh, papirni koši, košare za razpošiljanje sadja, perutine itd. itd. v vzorni izpeljavi po najlepših vzorcih. Z razstavo pa se namerava obrniti na to umetniško domačo obrt pozornost najširših slojev prebivalstva od blizu in daleč. — Razstavljeni bodo najraznovrstnejši komadi pletarske industrije, in sicer od najprilostejše kmečke košare do najfinije luksurijske salonske posebnosti. Obiskovalec razstave bode torej mogel slediti razvoju pletarske umetnosti od nje prvih početkov do sedanje umetniške dovršenosti. Ker je s to razstavo spojen tudi namen, zadobiti splošno sliko o dosedanjem napredku pletarstva v teh krajih, vabijo se s tem vsi pletarji, da se udeležijo razstave s svojimi najboljšimi izdelki. — V to posebno imenovano razsodništvo bode po zaslugi posameznim razstavljalcem delilo odlikovanja. — Naznanila za udeležbo razstave sprejema vodstvo c. kr. pletarne v Radovljici. Sporočiti je natančno ime razstavljalca, število in vrsto izdelkov namenjenih za razstavo. Ker bode razstava služila na splošno plemenitemu namenu, se bodo vstopnine, del čistega dobička od razstavnih objektov in drugi prispevki obrnili v podporo učencem, kateri se žele posvetiti tej umetniški obrti, a nimajo za to potrebnih sredstev.

— **Zabava in — velika nesreča na bleškem jezoru.** Z Bleda se piše »Edinosti«: Vzhle solnčnim dnevom je jezero že skoro docela zamrznilo. Krasen dan 19. t. m. je prišel na Bled mnogo tujcev-drsalcev iz Trsta, Gorice, Ljubljane in drugod. Drsalci in zabavalci so se, da je bilo veselje. Neki drsalec, došel daleč od nekega zgor — ne vem, ali je hotel prekositi v drznosti vse druge drsalece, ali pa se je sramoval pred temi, ker

je došel brez drsalnic na led, in se je menda manj razumel v tem športu nego drugi, — se je daleč odstranil od drugih ter tam sam za se uganjal burke po ledu. Bil je pa prekorajzen ter je predaleč zašel na negotov led in — o joj! — zmanjkalo mu je tal pod nogami. Pogreznil je. Ni pa izgubil zavesti, in ker zna dobro plavati, držal se je na površju ter pred seboj razbijal led v smeri proti obrežju. Takoj se je zbralo mnogo gledalcev ob jezeru. Ker se je zgodila nesreča blizu pritoka in je tam deloma še brez ledu, deloma pa le tenak led, skočili so trije veslači v čoln ter naglo veslali proti kraju nesreče. Morali so si tudi pred seboj delati pot v ledu. Privestali so in srečno rešili ponesrečenca še živega, dasi je močno izmučenega; kajti bil je kakih 25 minut v vodi. Prepeljali so ga na obrežje ter prenesli v bližnjo hišo na gorko. Preiskali so ga, a niso našli pri njem nikakih dokumentov in nikakega znamenja, iz katerega bi mogli določiti njegovo identiteto. Niso mu pa podelili nikake prve pomoči in tudi zdravnik niso poklicali, da, celo niti v postelji ga niso spravili, pač pa so ga — kruti njegovi rešitelji — odri na meh... Bil je namreč — divji kozel! — Ponižno vprašanje: Ali je tudi ta izžival Marijine device?...

Opazovalec.
Konkurz razglasa deželno sodišče nad premoženjem Ivana Auerja, trgovca v Trzinu.

Za častnega občana občine Podgorje pri Slovenjem Gradcu je bil pri občinski seji dne 11. t. m. soglasno izvoljen gospod nadučitelj Matija Šmid v priznanje zaslug, ki si jih je pridobil za občino kot občinski odbornik in kot nadučitelj, ki je deloval v občini že 20 let.

Klerikalna posojilnica. V Gornjem gradu so minulo nedeljo, dne 19. t. m. ustanavljali klerikalci novo posojilnico. Prišel je na ustanovni shod tudi uskok g. Vlado Pušenjak. Tega moža je celjska „Zadružna zveza“ na svoje stroške izločala v zadružništvu na Nemškem, a značajan mož je nato uskočil v „Gospodarsko zvezo“. Tamkajšnji dobro situirani posojilnici nova klerikalna posojilnica ne bo dosti škodovala. Ustanovitelji klerikalne posojilnice so dekan Dovnik, po svojih pikantnih aferah znan kaplan Berk in župnik častna beseda v Novi štifti Ferme.

Stavka. V Cirilovi tiskarni v Mariboru stavka vse tehnično osebje. Tiskarna ni hotela priznati splošni tarif za pomožne delavce in delavke in odpustila te ljudi, na kar so tudi stavci in osebje pri strojih ustavili delo.

Poskušeni roparski umor. V Ivnicah na Štajerskem je Franc Miklavžin iz Gornjega Saleka pri Slov. Gradcu rudarja Vollmajerja vrgel ob tla in ga davil, da se je onesvestil, nato ga oropal vsega denarja v znesku 100 K. Roparja so zaprli.

Ubil se je v Spodnji Novi vasi pri Slovenski Bistrici posestnik Fr. Poljanec. Padel je samo dva metra globoko na pod.

Nadebudna mladina. Na paši pri Spodnjem Velovlaku pri Ptujtu sta 16letni Ivan Alt in 13letni Ivan Dominik tako pretepala 16letnega Alojzija Majeriča s palicami in bičem, da je nezavesten obležal. Bila bi ga ubila, da je niso prepodili. Obsojen je bil prvi na 2 meseca ječe, drugi pa na 14 dni zapora.

Ljubil in tepel. 21letni posestnik sin Juri Svenšek iz Ložine pri Ptujtu je ljubil hčer Andreja Svenška zelo in močno. Ko je pa neki večer prišel na pod svojega bodočega tasta, kjer je imel sestanke s svojo ljubico, našel je tam Jurja Vuzema, ki je prenočeval. Svenšek je pa bil o drugih namenih Vuzemovih prepričan, zato je tega tako pretepel, da je dobil 5 mesecev težke ječe.

Samomor. V Vrbsko jezero je skočil posestnik sin Iv. Gorčičnik iz Spodnjih Dol in utonil. Slekli se je popolnoma. Vzrok samomora prepir doma.

Obstrelil se je v Celovcu neki Wiederschinger, ki je bil tri mesece zaprt, nato pa šel k svoji nekdanji priljubljeni, ki pa ni hotela uslišati njegovih želja. Baje ta človek ni čisto normalen.

Zgori je pri Št. Vidu pri Celovcu 70letni mož, kateremu je gorela hiša, v kateri je prebival, in se ni mogel več rešiti.

Uboj. V nedeljo teden so se zbrali, kakor navadno, spodnjepoljskavski fantje-ponočniaki na vasi za cesto prepevajoč izživljajoče pesmi, vsikajoč in kričoč „auf-biks“. Mimo prideta nič hudega sluteč železniški delavec Rudolf Windisch in železniški pisar Franc Žagar iz Spodnje Polkave. Tolpa ju brez vsakega povoda napade. Prvi je k sreči ušel, drugega so pa pobili na tla in ga z železnimi grabljami tako pretolkli, da je umrl v groznih mukah čez 48 ur

v najlepši dobi 26 let. Glavnega ubijalca Blažiča so s tovariši I. Kikerjem ml., Sicherlom ml. in Lorškom že spravili pod ključ. Posledica takega divjaštva je neizbrisna ljubi, žganje in branje nemškutarskega šnoparskega „Štajerca“.

Rubljaki most odhupali. Oestni odbor za gorško okolico je odkupil most čez reko Vipavo v Rubljah, ki je bil privatna lastnina barona Bianchija, in sicer za 22 000 K.

Ponesrečil se je 30letni železniški uslužbenec Barič. Blizu Hudejužne so ga našli z zlomljeno nogo in ranjenega na glavi. Prepeljali so ga v tržaško bolnišnico.

Gorenjci na ples slov. plan. društva v Trstu. Piše se nam: Na Bledu vlada veliko zanimanje za ples slov. plan. društva v Trstu dne 1. febr. t. l. Ker ne priredi letos slov. plan. društvo v Ljubljani nikakega plesa, hočejo se udeležiti Gorenjci in Gorenjke v narodni noši plesa, ki ga priredi letos prvici slov. plan. društvo v Trstu. Samo z Bleda se udeleži tega plesa približno 20 parov v narodni noši. Ta ples obeta biti nekaj posebnega. Velika dvorana „Narodnega doma“ bode planinsko dekorirana in Sokolska dvorana bode pripravljena kakor podzemna jama. Blejčani pa ne bodo osamljeni, ampak, ker je jasno, da bode ta izlet blagodejno vplival tudi na povzdigo tujkega prometa na Gorenjskem, pričakujejo z gotovostjo, da bode mnogo udeležencev tudi iz Radovljice, Jesenice, Bohinje in drugod. Velika točka v načrtu tega izleta je obisk Ričmanji Ričmanjci uživajo med naprednimi Gorenjci velike simpatije, in te simpatije jim hočejo zadnji izraziti s tem, da jih 2. febr. po plan. plesu obiščejo. Da bode ta obisk tem impozantnejši, pridružite se nam, dragi Gorenjci in Gorenjke, v čim večjem številu, in sicer, kolikor mogoče, v gorenjski narodni noši, ter poletite z nami v Trst in iz Trsta v Ričmanje!

Glasbeno šolo v Trstu ustanovi ondotna slovenska „Citálnica“. **Ljubosumnost.** 36letni udovco L. G. v Trstu se je pred časom seznanil z Ermenegildo Z. Ljubič sta se. G. je vzel ljubico k sebi, kjer mu je poročila otroka. Ker je morala zdaj bolj doma ostajati nego on, je bila silno ljubosumna, tako da ga je slednji pustila, zahtevala pa od njega prispevek za otroka. G. ji je dal kolikor je imel, a nje to ni bilo dovolj. Ko sta se včeraj na cesti srečala, vrgla mu je v obraz žgočo tekočino. Ako bi si G. ne bil takoj dal pomagati v lekarni, prišel bi bil ob oči.

List v dobrodelne namene. „Hrvatškemu dnevniku“ se poroča, da se v Pregradi ustanovi list „Predgradski vestnik“. Izdajal ga bo konsorij. Neka ugledna oseba bo trpela vse stroške zanj, naročnina je pa namenjena v dobrodelne namene.

Tedenski izkaz o zdravstvenem stanju mestne občine ljubljanske od 5. do 11. januarja 1908. Število novorojenčev 25 (= 32,50 ‰), umrlih 26 (= 33,80 ‰), med njimi so umrli za jetiko 4, vsled mrtvovda 3, vsled nezgode 2, za različnimi boleznimi 17. Med njimi je bilo tujcev 12 (= 46,15 ‰), iz zavodov 12 (= 46,15 ‰). Za infekcijskimi boleznimi so oboleli, in sicer za škrlatno 1 sprejet v dež. bolnico iz Sp. Šiške, za ošlovskim (dušljivim) kašljem 6, za vrtico 3 od teh 2 iz ljubljanske okolice v deželno bolnišnico, za influenco 77, menengitis cerebro spinalis 1 sprejet v dež. bolnišnico iz Sp. Šiške.

Kinematograf Edison na Dunajski cesti nasproti kavarni „Evropa“ ima od danes do vstetega petka sledeči spored: Skrivnost vile (Komično fantastično). Zasmehovanje pomorščaka (Smešno). Delavčev božični praznik (Žalostno). Si videl čaka? (Smešno).

Ljubljanski sekstet na lok igra nocoj v „Narodni kavarni“. Začetek ob 9. uri. Vstopnine ni.

Pozabljene stvari na pošti. Na glavni pošti ležita dve denarnici vsaka z malo vsoto denarja in nekaterimi drugimi prilizki. Denarnici sta bili na pošti pozabljeni in sicer ena meseca novembra, druga pa meseca decembra preteklega leta.

Zgodnji evet. Krovskemu mojstru g. Teodorju Kornu je v zadnjem času začelo zmanjkovati z dvorišča v Slomškovi ulici večje množine cinaste pločevine. Tako je te pred nekaj dnevi zmanjkalo kar 70 kg, pred dvema dnevi pa še več. Dognalo se je, da tatovi prodajajo ukradenko blago pri kupovalcih starega železja. Ko so včeraj zopet Kornovi opazili tatvino, je šel poslovodja k neki kupovalki železa, kjer so uzmoviči že preje prodali ukradenko pločevino, je čul, ko sta tam čakajoča dva mlada fanta rekla: „Zdaj pa le beživa.“ Ker se mu je to zdelo sumljivo, ju je prijel in takoj obvestil policijo, da je oba aretovala. Aretovanca sta 16letna postopača Fran Bernard in Ivan Gasperšič. Pločevino so kradli na ta način, da so odtrgali pri dvorišču ograjo, koder so potem prišli do nje in jo istotam spravljali na ulico. Pri

tatvini pa nista bila sama, ampak še pet njunih tovarišev, med katerimi je bila tudi ena deklica. Proti kupovalki so se izgovarjali, da izvira ta pločevina od neke barake, ki so jo doma podrli. Cela osmerica, ki se bode zagovarjala pri deželnem sodišču zaradi hudodelstva tatvine, stanuje na Selu pri Ljubljani.

Mestni policijski urad je izdal lansko leto 341 potnih pravie, 115 potnih listov, 33 potnih izkaznic, 448 delavskih in 25 poselskih knjižic, 236 orožnih listov, 91 spremnic za orožje in strelivo, 38 krošnjarskih dovolil, izmed katerih se je podelila pravica krošnjarenja po večkrat v 15 slučajih. Z blagotvorno vožnjo je bilo odpravljenih 107 oseb, domovne pa je bilo izdanih 307.

Izpuščene in najdene reči. Neka dama je izgubila srebrno, dolgo verižico, vredno 20 K. — Strežnica Jera Pečnikova je izgubila črno denarnico z manjšo vsoto denarja. — Gdč. Emilija Jakšetova je izgubila rujavko kineško denarnico, v kateri je imela okoli 70 K denarja. Našel jo je sluga »Mestne hranilnice« Martin Mezek ter jo oddal na magistratu.

Razne vesti.

* Drobne vesti. — **Luegerjeva bolezen.** Položaj o Luegerjevi bolezni je jako neugoden. Bolnik uživa le juho in kavo. Snoči so poklicali zopet profesorja Neusserja.

— **Stavka pri družbi »Dalmatija«.** Dr. Cimatori, tajnik in zastopnik zveze delodajalcev sekcije lastnikov ladij v Trstu, je dospel včeraj v Split, da bi dosegel sporazumjenje med družbo in stavkujočimi. »Dalmatija« je storila trden sklep, da postavi parnike iz službe, če se ne posreči Cimatorijeva namera. Na onih ladjah, ki so v Zadru, je štrajk prenehal.

— **Prijet blaginjski vlomilec.** Budimpeštanska policija je prišla vlomilca Gregorja Gyurkovicsa, ki je septembra 1907. vlomil v več dunajskih blaginjskih z dunajskim vlomilecem Ivanom Poljakom, ki so ga zaprli 4. januarja.

— **Brezposelnost.** Včeraj je bilo v Berlinu 12 shodov brezposelnih, katerih se je udeležilo 12.000 oseb. Vseh brezposelnih je 50.000. Sploh je vladal mir, le zvečer je prišlo do boja med brezposelnimi in policijo, ki je bila ometana z opeko. Policija je potegnila sablje in ranila več oseb. — V Hanovru je pri takem boju bil neki delavec smrtno ranjen.

— **Brezsrčnega.** V Hofu na Nemškem so zaprli zakonska Josipa in Viktorja Oeder, ki sta 5letnega nezakonskega otroka žene trpinčila na najgroznejši način. Otroci je skoraj za lakotjo umrli. Njegovo telo je vse pokrito z ranami in bulami. Ko so zakonska Oeder aretirali, je moral stati otrok nag v vodi pri treh stopinjah mrzlot.

— **Umrlega nadvojvodo Ferdinanda Toskanskega** so včeraj blagoslovili v Solnogradu, nato pa truplo odpeljali na postajo. Pokopan bo v kapucinski grobnici na Dunaju.

— **Obsodba roparja Proscha.** Včeraj je bila na Dunaju obravnava proti Teodorju Proschu, ki je, kakor znano, napadel v avtomobilu avtomobilnega posestnika Krausa in ga hotel oropati. Obravnava se je vršila pred garnizijskim sodiščem in je bil Prosch obsojen na 10 let težke ječe in 6000 kron globe.

— **Velika železniška nesreča.** Na mostu Aquabella pri Milanu sta zadela prednočnim skupaj dva oseba na vlaku. Vlaku idoč iz Milana v Rim, je zadel v onega, ki je šel v Pavijo in ki je čakal na progi, da se mu odpre signalna plošča. Stroj rimskega vlaka in zadnji vozovi pavijskega vlaka so padli na sosednji tir. V tem trenutku je pridrhal vlak iz Bergama in zavozil v prevrnen stroj in vagon ostalih dveh vlakov. Nastal je strašen polom. Grozno je bilo čuti stokanje ranjenecv, ki so vsi iz vlaka iz Bergama. Kakor se je zdaj dognalo, je mrtvih 7 oseb, ranjenih pa mnogo več. Inozemcev ni med njimi. V dotičnem vlaku so se peljali tudi finančni minister Carcano in več senatorjev, izmed katerih pa ni nihče ranjen. Nesreče je kriv neki železniški čuvaj, ki je napačno postavil signale in ki je po nesreči zbežal. Delavski minister Bertolini je z generalnim ravnateljem državnih železnice Bianchinijem sklenil takoj najnatančnejšo preiskavo o vzrokih nesreče. Izmed mrtvecev so jih spoznali pet.

— **Preslab naslov** je imel ponočni čuvaj v Wittenbergu. Ponočni čuvaj — to je prenikzo. Radi tega je štrajkal. Sedaj je sprejel službo pod pogojem, da se ima imenovati »ponočni stražni uradnik«. Sicer zveni ta naslov res jako lepo, še lepše bi bilo v dijaških krogih običajno imenovanje »nočni svetovalec«; ko bi služil 25 let, bi dobil lahko naslov »nočni tajni svetovalec«.

* Prijetna tlaka. V letih 1539. in 1540. je bilo toliko vina, da se je, kakor pripovedujejo stare knjige, veliki ljudi v vinu utopili. Pripoveduje se, da je neki graščak vzel kmete na tlako, da so mu popili vino od prejšnjega leta. O zlati časi!

* Električna razsvetljava. Iz Londona poročajo, da delajo v botaničnem vrtu zanimive poskuse, da bi z električno lučjo pripravili evetlice do hitrejšega razvoja. Tri ure ponoči se gibljejo ogromne obločnice v določeni smeri preko paradižnikov, fuhsij, geranij, hrizantemov. Zanimivo je, da se paradižniki razvijajo pod žarki električnih svetilk tako ugodno, da rade mnogo prej in obilneje plodove, kakor navadni paradižniki, ki jih obseva sonce.

* Masko je ustrelil. 1. decembra pr. l. je bilo v Blaguši pri Zagrebu obhajanje poroke Kazimirja Hocmanjeka z Antonijo Turek. Pridno se je plesalo, ker so vaški gošci tudi pridno godli. Ko je zvečer prišlo par maskirancev na »ofete«, je muzikant Anton Hocmanjek, ženinov brat, pobiral denar za godce. Neka moška maska mu ni hotela dati ničesar, ampak odšla na hodnik, kamor je prišel tudi Hocmanjek, ki je prižgal vžgalico ter hotel strgati maskirancu masko z obraza, da bi ga spoznal. To se mu pa ni posrečilo in mu je maskirancu celo gorečo vžgalico izbil iz roke. Hocmanjeka je razjezilo to tako, da je potegnil samokres in ustrelil maskirancu, ki se je zgrudil in v par minutah umrl. Bil je nevestan sorodnik. Hocmanjek je bil pred zagrebškim sodiščem obsojen na 3 leta težke ječe.

* Strašna smrt ubijalca. Pred nekaj dnevi so linčali v Moldaviji kmetje ubijalca Jorga Negla. Negel je bil svoj čas obsojen na 20 let ječe, ker je ubil svojo ženo in njeno truplo razsekal na kose. Pretekle dni se je Negel vrnil iz ječe domov. Takoj prvi večer se je sprijel s sosedom, ki ga je v pretepu smrtno ranil. Ko so ga hoteli orožniki prijeti in odvesti v zapor, upiral se jim je na najbolj divji način. Priskočili so jim na pomoč kmetje, da so ga mogli povezati. Blizu zapora je pa Negel ušel proznojkom. Kmetje so leteli za njim in ga dohiteli ter tako zbijali po njem, da ga ni bilo mogoče več spoznati, ko so prišli orožniki zraven.

* Dunajsko zavetišče za brezposelne je sprejelo v preteklem letu 106.262 moških, 17.910 žensk in 8953 otrok, skupaj tedaj 133.125 oseb, ki so dobile 272.834 porcij juhe, 264.923 porcij kruha in 2491 porcij mleka. Pri tem je pač najžalostnejše to, da je bilo med sprejetimi toliko otrok, ko bi bila vendar občina dolžna, jim preskrbeti stalno zavetišče.

* Zrno do zrno pogača! Obiskovalci znane gostilne »n Fleku« v Pragi so zložili po dveh vinarijih leta 1907. za »Solsko Matico« 4008 kron 38 vin., za druge narodne svrhe pa 5711 K 82 vin., skupaj torej 9720 kron 20 vin. V isti gostilni se je nabralo po dveh vinarijih od leta 1880. do konca leta 1907. skupaj 100.144 K 60 vin. Dosledno, vztrajno in sistematično nabiranje krajevarskih darov je, kakor nas ta zgled uči, lahko važen činitelj v kulturnem življenju naroda. Posnemajmo Čehi!

* Milijonar se poročil z učiteljico. Milijonar Friderik Conde v Syracuse se je poročil dne 7. januarja z učiteljico Marijo Graci Kingsley. njen je potomec franc. princvske rodbine. Njegov oče je tovarnar in milijonar. S 34 leti je prevzel ženin tovarno, ki se je obnesla prav dobro. Conde je bil prej vsakemu športu zelo vdan, a iz ljubezni do svoje zaročenke je vse opustil. Čeravno sta bila že dalj časa zaročena, vendar je ona šele pred kratkim opustila svojo učiteljsko službo.

* Mesto Vancouver proti Japoncem. Vancouverjski občinski svet želi, da Japonci čimprej zapuste mesto in je v tem oziru vprašalo za svet mestnega odvetnika, če bi ne imele oblasti pravice storiti kaj v tem smislu. Odvetnik je načelnik protijaponske lige in je izjavil, da imajo oblasti pravico nastopiti proti Japoncem.

Književnost.

— **Letopis avstrijske industrije.** V založbi »Kompasa« na Dunaju je ravnokar izšel letopis avstrijske industrije za leto 1908. To je ogromno delo, kajti letopis obsega kakih 50 tisoč industrialnih in trgovskih firm in izhaja vsako leto. To delo je važno za vsakega podjetnika in zlasti za vsakega večjega trgovca. Letopis je razdeljen na dve debeli knjigi, ki štejeta 3500 strani. V letopisu so navedena imena prokuristov, telegramske adrese, telefonske številke itd., potem skladišča, število motornih sil in število delavcev. Navedeno je potem, kako proizvođa stvarja oziroma prodaja kaka firma in kam jih eksportira. Vse firme so razdeljene po branšah. Zelo važen je zapiske blaga in tujejezični register, ki navaja kakih 400 po abecednem redu navede-

nih izdelkov avstrijskih producentov. V knjigi so navedene vse prejembe, ki so se zgodile do začetka meseca decembra. Sploh je v tem delu nebroj podatkov, ki so velike važnosti za vsakega industrijaleca ali trgovca.

Vse tu naznanjene knjige in listi se dobivajo v »Narodni knjigarici« na Jurčičevem trgu št. 3.

Telefonska in brzojavna poročila.

Proračunski odsek.

Dunaj, 22. januarja. Današnja seja proračunskega odseka se je pričela ob polu 12. dopoldne. Na tej seji bi se imeli razdeliti referati. Razdelitev se je silno zavlekla, ker je bilo treba vsakega posameznega referenta posebej voliti. Odsek je odgodil svoje seje za teden dni.

Wölfling o svojem očetu.

Dunaj, 22. januarja. Listi priobčujo pismo Leopolda Wölflinga, v katerem naglašajo, da je bil njegov oče veliki vojvoda Toskanski z njim popolnoma enakega mišljenja. Ko je Wölfling odložil nadvojvodske naslove, mu tega oče ni čisto nič zameril. Pokojnik je najraje govoril z njim v italijanskem jeziku. Oče in sin sta se zadnjič videla meseca oktobra. Ob slovesu je pokojnik rekel Wölflingu, da želi, da bi se skoro zopet videla, a umrl je, preden se mu je izpolnila ta želja.

Novi moravski namestnik.

Dunaj, 22. januarja. Za cesarskega namestnika na Moravskem je imenovan deželni predsednik v Sleziji Heindold.

Načelnik generalnega štaba.

Dunaj, 22. januarja. Zdravstveno stanje načelnika generalnega štaba Konrada pl. Hötendorfa se je znatno zboljšalo. Moči se mu vračajo in nadejati se je, da v kratkem okreva.

Proscheva sestra.

Dunaj, 22. januarja. Danes je bila obravnava proti sestri deserterja Proscha, ki je bil sokrivce znanega Hertzkke. Sodišče jo je obsodilo na 1 teden zapora in 100 K globe.

Ogrsko-hrvaški parlament.

Budimpešta, 22. januarja. V današnji seji poslanske zbornice je vložil poslanec Nagy predlog glede revizije poslovnika. Predlog bo utemeljeval v petek. Zbornica je sprejela v tretjem čitanju rekrutni zakon.

S Hrvaškega.

Zagreb, 22. januarja. Na poslopih skupnih uradov so jeli včeraj pritrjevati samohrvaške napise. Na ukaz ministra Szaparyja so leta 1883. odstranili samohrvaške napise in jih nadomestili z madžarsko-hrvaškimi. Vsled demonstracij proti tem napisom, so jih odstranili ter nabili na uradna poslopja table brez vsakega napisa. Te table so sedaj po 25 letih nadomestili zopet s samohrvaškimi napisi.

Zagreb, 22. januarja. V Požegi so priredili proti novemu velikemu županu Jankoviću ob prihodu velike demonstracije. Bežati je moral v stanovanje postajenačelnika, odkoder je v spremstvu orožnikov utekel v uradno županijsko poslopje.

Demisija bolgarskega kabineta.

Sofija, 22. januarja. Knez Ferdinand in je včeraj povabil vse ministre na obed. Po obedu je ministrski predsednik dr. Gudev podal knezu demisijo vsega kabineta, ki je bila sprejeta. Dr. Gudev bo ostal v svoji službi, dokler ne bodo imenovani novi ministri.

Delavske demonstracije v Devinu.

Devin na Nemškem, 22. januarja. Tu so bile velike delavske demonstracije. Policija je aretovala 27 demonstrantov.

Vročina v Avstraliji.

Melbourne, 22. januarja. Tu je zavladala strahovita vročina. 100 oseb je že umrlo na solnčarici.

Mnogostranska poraba. Gotovo ni do mačega zdravlja, katero se da tako mnogostransko porabiti, nego „Mollo-vo francosko žganje in sol“, ki je takisto bolesti utešilo, ako se namaže s njim, kadar koga trga, kakor to zdravlilo vpliva na mišice in živce krepljivo in je zatorej dobro, da se priliva kopelimi. Steklénica K 1-90. Po postnem povzetju pošilja to zdravlilo vsak dan lekarnar A. MOLL, c. in k. dvorni založnik, DUNAJ, Tuchlauben 9. V zalozah po deželi zahtevati je izrecno MOLL-ov prepat, samamovan z varnostno namko in podpisom. 6 35-1

Prof. Pavlov označuje

na podlagi točnih preiskav zdrav tek za najmočnejšega zdravila sekretorskih žlezodnih žlez. Prav odlično pa ublažuje tak kraso žlezodno in olajšajo bolečino priina Bradyljeve žlezodne kapljice. Pospešujejo opravila prebavnega dela, slast do jedi, odstranjuje telesno dobroto škodljivo napenjanje, česmarne vročice, žlezodno zaprtje, žlezodno bolečino in drugo motenje prebave. Dobi se v lekarnah. C. Bradyl, lekarnar, Dunaj I., Fleischmarkt 1/308 razpolaga s steklenico za K 6-—, s dvojno steklenico za K 4-50 franko. 3810-5

Proti prahajem, luskinam in izpadanju las deluje najboljša priznana **Tanno-chinin tinktura** za lase

katera okrepuje lasišče, odstranjuje
luske in preprečuje izpadanje las.
1 steklenica z navodoma 1 krona.
Razpoložljiva se s obratno pošto ne manj kot
dve steklenici.

Zaloga vseh preizkušenih zdravil,
medic. mil. medicinal. vin, specialit.
tet, najfinjših parumov, kirurških
obvez, svežih mineralnih vod l. t. d.

Dež. lekarna Milana Leusteka
v Ljubljani, Rastljava cesta št. 1
poleg novozgrajenega Fran Jožefovega
lubl. mostu 25 3

Darila.

Upravištvu našega lista so poslali:
Za družbo sv. Cirila in Metoda:
G. dr. Fran Strelec, c. kr. notar v Gornji
Radgoni 14 K, ki so bile nabrane v napredni
družbi v gostilni g. Razlaga v Radinčih. —
G. Anton Bojce, c. kr. evid. el. v Vipavi
3 K, darilo vipavskih rodoljubov. — Gospod
Alojzij Znidaršič v Ložu 7 K, katere so da-
rovali: gg. Evgen Ivanc iz Sodražice 3 K,
Ignac Kvas 2 K, 2 K pa ostali gostje v go-
stilni g. Al. Znidaršiča. — Sl. pripravljali
odbor za plesni venček t. r. d. Tönnies nabral
7 K 70 v. — Iz nabiralnika v gostilni pri
»Mikužu« 10 K. — G. Jos. Novak v Ljubljani
10 K z namenom, da bi sveta blagovestnika
političnim norcem in bedakom potrebne pa-
meti od Boga izprosila. — Gospa Perdanova
2 K. — G. Jos. Kreutzer, adjunkt v St. Petru
na Krasu 19 K, katere je darovala vesela in
živahna družba, zbrana v gostilni gosp. Blu-
mauerja v Ljubljani, dne 18. t. m. na zaroki
gdč. Olči Blumauerjeve in gosp. Miroslava
Pavlina. — G. J. Paulin, posestnik in lastnik
premogokopov v Ljubljani 20 K, kot mali
prispevek od prvih dvajsetih vagonov pre-
moga, nakopanega v novem premogokopu na
Kranjskem. — Neimenovan gospod 10 K
na seji Starotške podružnice v Pudožu dne
19. t. m. — Cenjeni rodbini Kette in Kliner
na Bledu vsaka po 10 K mesto venca na
krsto umrlega g. M. Tomšiča na Vrhniki
(torej skupaj 20 K). — Skupaj 122 K 70 v.
Srčna hvala! Živeli!

Za učiteljski konvikt: G. Ana Ciuha,
učiteljica pri Sv. Duhu in g. Ema Zencovich,
učiteljica pri Sv. Jurju ob Ščavnici 6 K, ka-
tere smo nabrali pri svojih znanjih. — Živele!
Vsoto smo izročili g. Dimniku.

Za Gregorčičev spomenik: G. Ivan
Plantan, c. kr. notar v Ljubljani 10 K, ker
se ni mogel udeležiti koncerta dne 19. t. m.
— Živele!

**Za podporno društvo slov. visoko-
šolcev na Dunaju:** G. Pavla Fleischmann
v Metliki 9 K, ki so bile nabrane v veselji
družbi gostilne Fleischmann v Metliki. Živele!

**Slovenci in Slovenke! Ne zabite
družbe sv. Cirila in Metoda!**

Žitne cene v Budimpešti.

One 22. januarja 1908.

Termen			
Pšenica za april	za 50 kg K	12 65	
Pšenica za oktober	za 50 kg K	10 64	
Rž za april	za 50 kg K	10 90	
Koruzna za maj 1908	za 50 kg K	7 04	
Oves za april	za 50 kg K	8 28	

Effektiv.
Mirneje.

Meteorološko poročilo.

Vitina nad morjem 306. Srednji zračni tlak 759.9 mm.

Januarja	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura v °C	Vetrovi	Nebo
21.	9. zv.	750.0	-0.9	sr. szah.	jasno
22.	7. zv.	747.8	-4.1	sl. jizahd.	megla
	2. pop.	745.3	-1.4	sl. jvzh.	oblačno

Srednja včerajšnja temperatura: 0.4° nor-
malna 2.3 — Padavina v mm -0

Vabilo
na

občni zbor
Posojilnice za sodni okraj
.: velikolaški ter okolico :.
registrov. zadruga z neomejeno zavezo
ki se bode vršil

.: v nedeljo, dne 16. februarja t. l. :.

ob dveh popoldne

v posojilničnih prostorih

Dnevni red:

1. Poročilo načelnstva in potrjenje 1. računa.
2. Razdelitev čistega dobička
3. Čitanje revizijskega poročila „Zadruga zveze“.
4. Volitev nadzorstva.
5. Slučajnosti.

Načelnstvo.

Kinematograf „Edison“

V sredo in soboto nov spored.

Več se razvidi iz lepakov.

Zaradi preselitve se takoj proda na Tur-
jaškem trgu št. 2, II. nadstropje kom-
pletna lepa

kopalna oprava
s počjo vred 208 3

VABILO
na

občni zbor
Kmetke hranilnice in posojilnice
v Šmartnem pri Litiji
registrov. zadruga z neomejeno zavezo
ki se bode vršil
na **Svečnico, 2. februarja**
ob 3. uri popoldne
v gostilni gospoda Iv. Robavsca.

Dnevni red:
1. Pozdrav načelnika. 241
2. Potrditev rač. zaključka za leto 1907.
3. Volitev članov načelnstva in računskih
pregledovalcev.
4. Razni nasveti.

NAČELSTVO.

Št. 1973. 232-2

Razglas.

V četrtek, 23. jan. dop ob 9. uri
se bode vršila pri skladiščih juž. že-
leznice na tukajšnjem kolodvoru
prostovoljna

javna dražba
dveh vagonov mrve
vezane v bale.

Kupei se vabijo z dostavkom, da
je mrvo takoj plačati in odpeljati.
Mesni magistrat ljubljanski
dne 20. januarja 1908.

Slaven,

Absolutno neobhodno potreben je za vsako dobro urejeno gospodarstvo. Pazi naj se na
zgornjo varstveno znamko in varuje naj se pred pozarejanjem, ki je brez vsake vrednosti
Dobiva se v trgovinah z drogerijami, s kolonijalnimi blagom in
z milom.
Na debelo pri L. MEINLOS, Dunaj I., Mölkerbastel 3.

Vodovodi

kanalizacije, kopališke naprave

Projekt in izvršitev pri domači
specialni tvrdki
(tehn. zved. mnenja ob poveritvi
gradbe **zastonj**).

Projekt in izvršitev pri domači specialni tvrdki (tehn. zved. mnenja ob poveritvi gradbe zastonj).

Projekt in izvršitev pri domači specialni tvrdki (tehn. zved. mnenja ob poveritvi gradbe zastonj).

Projekt in izvršitev pri domači specialni tvrdki (tehn. zved. mnenja ob poveritvi gradbe zastonj).

Projekt in izvršitev pri domači specialni tvrdki (tehn. zved. mnenja ob poveritvi gradbe zastonj).

Projekt in izvršitev pri domači specialni tvrdki (tehn. zved. mnenja ob poveritvi gradbe zastonj).

Projekt in izvršitev pri domači specialni tvrdki (tehn. zved. mnenja ob poveritvi gradbe zastonj).

Projekt in izvršitev pri domači specialni tvrdki (tehn. zved. mnenja ob poveritvi gradbe zastonj).

Projekt in izvršitev pri domači specialni tvrdki (tehn. zved. mnenja ob poveritvi gradbe zastonj).

Projekt in izvršitev pri domači specialni tvrdki (tehn. zved. mnenja ob poveritvi gradbe zastonj).

Projekt in izvršitev pri domači specialni tvrdki (tehn. zved. mnenja ob poveritvi gradbe zastonj).

Projekt in izvršitev pri domači specialni tvrdki (tehn. zved. mnenja ob poveritvi gradbe zastonj).

Projekt in izvršitev pri domači specialni tvrdki (tehn. zved. mnenja ob poveritvi gradbe zastonj).

Projekt in izvršitev pri domači specialni tvrdki (tehn. zved. mnenja ob poveritvi gradbe zastonj).

Projekt in izvršitev pri domači specialni tvrdki (tehn. zved. mnenja ob poveritvi gradbe zastonj).

Spreten gostilničar išče dobro
idejo

gostilno
v Ljubljani ali v kakem letovišču v
zakup ali na račun. Položi lahko
kavejo. 181-2

Vpraša se naj pod „Spreten go-
stilničar“ poste restante, Ljubljana.

Izmed 41 3-12

najfinejših in najslastnejših
čajnih znamk je
ČALANDA
cejlonski čaj.

Dober tek
3703-6

Kaiserjeve

karamele iz poprove mete.

Zdravniško preizkušene in
priporočene!

Ne nadomestljive ob motenju prebave,
pomanjkanju sili, želodčni slabosti itd.
Osvetluje in poživlja središče.

Zavišek po 20 in 40 vin.

Zalogo imajo: V Ortovi leikarni, poleg že-
leznega mostu v Ljubljani, v lekarni Jos.
Mayr v Ljubljani, v dež. lekarni pri Ma-
riji Pomagaj Milana Leusteka v Ljubljani,
pri Ubaldini pl. Trnkoczyju v Ljubljani,
pri G. Piccoliju in pri A. Bohinc pri
Kroni v Ljubljani. — V Novem mestu v
lekarni Karel Adrijanič. — V Vipavi v
lekarni I. Hus. — V Ribnici v lekarni pri
Sv. Štefanu Jos. Ančik. — V Idriji v le-
karni Daniel Pirc. — V Metliki v lekarni
Ivan Gjuričič. — V Radovljici lekarnar
A. Roblek. — V Litiji lekarnar Hinko
Brilli. — V Kranju lekarnar K. Savnik.

Dunajska cesta

nasproti kavarne „Evropa“

244

244

Hiša šte. 57

v Ribnici na Dolenjskem z dvoriščem,
hlevom, gospodarskim poslopjem in
vrtom sezajočim do hiše št. 58 tam se
proda iz proste roke.

Tudi se proda vrt za hišama
št. 58 in 59 in za stavbišče pripraven
prostor poleg hiše št. 59 219-2

Ponudbe sprejema **Fran Stupica**,
o. kr. notar pri Sv. Lenartu v
St. Goricih in daje tudi pojasnila.

Okraj. nadzornika
za Kranjsko

s stalnimi prejemki sprejme takoj
ena najstarejših in najbolj renomiranih
življenjskih zavarovalnic. Vpošte
vale se bodo tudi ponudbe spretnih,
zaupnih nestrokovnjakov, ki imajo na
Kranjskem dobre zveze, trgovsko izob-
razbo in navedejo dobre zanesljive
reference.

Ponudbe pod „Asssekuranz“ na
uprav. „Slov. Naroda“. 199-2

Steckenpferd
Bay-Rum

Bergmann & Komp.

Draždane in Dečin n. L.

se obnaša neprimerao dobro proti
tvoritvi luskin in izpadanju las,
pospešuje rast las in je za vdr-
genje proti revmatičnim boleznim
izredne veljave.

Dobiva se v steklenicah po 2 K
in po 4 K po vseh lekarnah,
drogerijah, parfumerijah in briv-
nicah. II 2103 16

243-1

243-1

243-1

243-1

243-1

243-1

243-1

243-1

243-1

243-1

243-1

243-1

243-1

243-1

243-1

243-1

243-1

243-1

243-1

243-1

243-1

243-1

243-1

243-1

243-1

243-1

243-1

243-1

243-1

243-1

243-1

243-1

243-1

243-1

243-1

243-1

243-1

243-1

243-1

243-1

243-1

243-1

243-1

243-1

243-1

243-1

243-1

243-1

243-1

243-1

243-1

243-1

243-1

Slama in seno

v balah

je ceno napredaj v skladišču na

Martinovi cesti št. 10. 4076-14

4076-14

4076-14

4076-14

4076-14

4076-14

4076-14

4076-14

4076-14

4076-14

4076-14

4076-14

4076-14

4076-14

4076-14

4076-14

4076-14

4076-14

4076-14

4076-14

4076-14

4076-14

4076-14

4076-14

4076-14

4076-14

4076-14

4076-14

4076-14

4076-14

4076-14

4076-14

4076-14

4076-14

4076-14

4076-14

4076-14

4076-14

4076-14

4076-14

4076-14

4076-14

4076-14

4076-14

4076-14

4076-14

4076-14

4076-14

4076-14

4076-14

4076-14

4076-14

4076-14

4076-14

4076-14

4076-14

4076-14

4076-14

4076-14

4076-14

4076-14

4076-14

4076-14

4076-14

4076-14</